

Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana
tel.: 296 153 222
fax: 296 153 264

Zápis ze schůzky pracovní skupiny „Úmrtí spojená s užíváním nelegálních drog“

22. března 2005, 9:30, Vladislavova 12, místnost P6

1 Přítomni

Doc. Ing. Marie Balíková, CSc. (I. LF UK)
Mgr. Jana Brožová (ÚZIS ČR)
MUDr. Petra Griněnková (MZ ČR)
Doc. MUDr. Přemysl Klír, CSc. (předseda SSLST ČLS JEP, IPVZ)
MUDr. Viktor Mravčík (NMS CZ)
npor. Jaroslav Šejvl (NPDC PČR)
Ing. Hana Vaněrková (IPVZ)
MUDr. František Vorel, CSc. (místopředseda SSLST ČLS JEP, Nemocnice ČB)
MUDr. Tomáš Zábranský, Ph.D. (vedoucí skupiny)
Ing. Jaroslav Zikmund (FN Bulovka)

Omluvili se

RNDr. Kateřina Zedníková (LF UP)
MUDr. Libuše Čeledová (přizvána na žádost MZ ČR jako host)

Skupina je tedy usnášeníschopná. Jednání řídil dr. Zábranský, který rovněž odpovídá za správnost zápisu.

2 Program a jednání

2.1 Shrnutí situace sběru dat za rok 2004, první poznatky z deskriptivní analýzy, plán podrobné analýzy dat – kontrola zadání z minulé schůzky. (Vorel, Zábranský)

Primář Vorel shrnul stav soustředování dat z jednotlivých (15) oddělení soudního lékařství, které se účastní sběrného systému „Úmrtí na předávkování nelegálními drogami, těkavými látkami a zneužívanými léčivy“ Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (NMS). K 21. března 2005 chybí kompletní data z FN Vinohrady a FN Olomouc, u FN Ostrava chybí modul pitev (k dispozici je pouze toxikologie); **prim. Vorel osobně provede extrakci dat ve Vinohradech a úpravu dat z Olomouce; rovněž se pokusí přimět FN Ostrava k dodání chybějícího modulu resp. Exportu z tamního SW do kompatibilního tvaru pro databázi „Mortalita“.**

Další diskuse se věnovala možnostem analýzy databáze mortalita („nádvkem“ ke standardní extrakci dat pro potřeby Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky

(RVKPP) a Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA)). Přednesené návrhy možných statistických / epidemiologických analýz

- Analýza příčin smrti všech osob, pitvaných na odděleních soudního lékařství (navrhuje *prim. Vorel*)
- Analýza příčin náhlých úmrtí ve spojitosti s alkoholem a drogami (*Vorel*)
- Analýza konzistence vyplňování diagnóz podle MKN-10 na pracovištích a mezi pracovištěm (*Zábranský*)

2.2 Stav budování / zavedení Národní referenční laboratoře. Koncepce náplně práce NRL – materiál SSLST ČLS JEP (*Balíková, Griněnková*)

Docentka Balíková shrnula obsah dopisu z 28. ledna, který řediteli VFN zaslalo MZ s žádostí o aktualizaci investičních požadavků, souvisejících s provozem Národní referenční laboratoře (NRL) v rámci VFN. 18. března byl z VFN (podepsán ek. náměstek, ing. Bříza) odeslán náměstkovi MZ pro zdravotní péči dr. Březovskému dopis s následujícím vyčíslením:

a) jednorázové náklady (22,5 mil Kč)

- Náklady na stěhování a úpravu prostor: 8 000 000 Kč
- Přístroje oprava: 7 500 000 Kč
- Přístroje nové: 7 000 000 Kč

b) pravidelné roční náklady (2,1 mil Kč)

- Mzdy: 600 000 Kč
- Provozní spotřební náklady: 1 000 000 Kč
- Pravidelná údržba přístrojů, účast v zahraničních programech EQA, cestovné, odborná literatura: 500 000 Kč

V další diskusi se probírala adekvátnost takto postavených požadavků bez jednoznačného závěru.

Dr. Griněnková předestřela současnou pozici MZ: poskytnout částečné hrazení těchto požadavků (tedy nikoliv v plné výši) – velmi pravděpodobně provozních nákladů. Zároveň seznámila členy skupiny se stavem legislativního ukotvení NRL typu NRL pro forenzní toxikologii: v ministerském návrhu Zákona o zdravotní péči byla uvedena jako zvláštní zdravotnická zařízení, tato ustanovení byla však vládou vyjmuta. Bylo rozhodnuto připravit zvláštní Zákon o zdravotnických zařízeních, který je nyní ve fázi věcného záměru; klasifikuje zařízení na akutní a lůžková.

Doc. Balíková navrhuje vzhledem ke složitosti legislativních procedur požádat MZ, aby přímo pověřilo NRLFT úkolem zajištění systému externí kontroly kvality ve forenzní toxikologii – nebylo uzavřeno, MZ prozkoumá do příští schůzky.

Doc. Balíková se přihlásila ke splnění úkolu, jež byl na minulém setkání přidělen výboru SSLT ČLS JEP – totiž připravit návrh náplně práce NRL. Sestaví jeho pracovní verzi a pošle během druhé poloviny dubna do vnitřní oponentury výboru.

2.3 Stav sběru dat v Obecném registru mortality (ÚZIS / Statistický úřad ČR); současná struktura a možnosti úpravy datové věty

Mgr. Brožová podala krátkou informaci o počtu LPM označených textem „Doplněná či opravená diagnóza“, které byly předány po provedení toxikologických analýz a znalosti jejich výsledků, KO ÚZIS ČR z důvodu upřesnění příčin úmrtí. Celkem bylo ve čtvrtém čtvrtletí roku 2004 doručeno 70 změnových LPM ze 4 krajů (JČ, HK, OL, ZL).

Na podkladě minulého jednání Pracovní skupiny (PS) a žádosti primáře MUDr. Františka Vorla, CSc. místopředsedy SSLST ČLS JEP vydal dne 11. února 2005 ÚZIS ČR závazný pokyn, podle něž bylo do IS LPM zavedeno pořizování jednoznačného identifikátoru pracoviště provádějícího pitvu (IČO zdravotnického zařízení) a dvoumístného kódu oddělení pracoviště, s účinností od 1. března 2005.

Prim. Vorel nabídl svou spolupráci při cizelaci obecného registru mortality resp. do něj vkládaných údajů; ta byla přijata.

2.4 Provádění (soudních a zdravotnických) pitev v případech náhlých úmrtí mimo oddělení soudních lékařství – status quo po metodickém pokynu Policie ČR PPR286/NTR2004. (Vorel, Šejvl, Zikmund)

Podle vyjádření přítomných se situace nijak nezměnila oproti stavu, popsanému v minulém zápisu – nadále dochází k „soudním“ / Policií ČR nařízeným pitvám na pracovištích, která nejsou součástí SSLT ČLS JEP a nesplňují kritéria pro korektní určení příčiny úmrtí. Situace se naopak dále zhoršuje v důsledku hroucení systému svozu zemřelých na zdravotní pitvy.

Por. Šejvl požaduje udání míst, kde k těmto jevům dochází; z diskuse vyplývá, že s jistotou lze poukázat na (bývalé) okresy Liberec, Jablonec, Pardubice, Turnov, Mělník, Česká Lípa.

Prim. Vorel upozorňuje na stále se rozšiřující praxi, kdy Policie ČR pitvy nenařizuje, čeká pouze na výsledky zdravotní pitvy a „přemluví“ pohřební službu k cestě s mrtvolou. Stav neřeší ani nedávný návrh ministryně zdravotnictví Emmerové k převozu mrtvol sanitkami – nepřijatelné podle hygienických předpisů. Podotýká rovněž, že ze statistik vyplývá, že 10 % řidičů zemřelých při dopravních nehodách nebylo nikdy pitváno.

Po jednání telefonuje dr. Zábranskému *por. Šejvl* s tím, že na podkladě intervence Policie ČR přislíbilo Ministerstvo zdravotnictví změnit vyhlášku MZ 19/1988 tak, jak to bylo popsáno v zápisu z minulé schůzky, a to do 15. dubna 2005.

2.5 Registr pitvaných jako součást zdravotních registrů – status quo (Vorel, Griněnková, Zábranský)

Ze strany MZ stále nedošlo k žádnému posunu; existuje stále možnost zařadit tento registr do Zákona o péči o zdraví lidu resp. do jeho přílohy; Ministerstvo samo se to ale brání učinit s poukazem na velmi svízelný proces přijímání zákona o registrech v letech 2003 a 2004.

Dr. Zábranský informuje o své schůzce s předsedkyní Podvýboru pro problematiku drog a toxikománie (Výbor pro sociální politiku a zdravotnictví PSP ČR), kdy mu bylo přislíbáno zařazení registru iniciovat formou poslaneckého návrhu při nejbližší vhodné příležitosti.

2.6 Informace Policie ČR – sběr dat o drogových úmrtích a používané definice (Šejvl)

Por. Šejvl seznámil přítomné s faktem, že na jeho jednoduchý dotazník prozatím odpovědělo pouze 8 (ze 14 resp. 15 oslovených oddělení) a znovu požádal o podporu ze strany výboru SSLT ČLS JEP a jeho předsedy, doc. Klíra.

V každém případě nicméně *por. Šejvl* přislíbil do příští schůzky připravit analýzu dostupných údajů.

2.7 Toxikologický nálezn v případech brněnského „kokainového“ a „XTC“ úmrtí – Early Warning System (Mravčík, Šejvl)

V současnosti dosud nejsou známy bližší podrobnosti o nálezu ani v případě „XTC úmrtí“, ani o možné příměsi atropinu v „úmrtí kokainovém.“

2.8 Diskuse a různé

Por. Šejvl navrhuje na příští jednání PS přizvat pplk. Prim. MUDr. Miloše Sokola – přijato.

MUDr. Griněnková upozorňuje na nutnost sestavit resortní Akční plán drogové politiky na MZ a informuje o sestavení Poradního výboru a Pracovních skupin MZ pro alkohol, tabák a nelegální drogy.

Prim. Vorel v této souvislosti poukazuje na minimální odezvu MZ na připomínky k návrhu Zákona o zdravotní péči – dr. Zábranský dodává, že si na tuto skutečnost stěžuje řada odborných společností.

Schůzka Pracovní skupiny byla ukončena ve 12:00. Termín příští schůzky byl stanoven na čtvrtek 2. června 2005 v 9:30 v budově Úřadu vlády ve Vladislavově ulici 12, místnost P6 (přízemí).